

# **Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2013-2015**

*„Radości życia rodzinnego  
są najpiękniejsze na świecie,  
a radość, jakiej rodzice doświadczają  
na widok swych dzieci, jest najświętsza”.*

*Johann Heinrich Pestalozzi*

**Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej  
na lata 2013 – 2015**

Wstęp:

1. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie powiatu wałęckiego
  - 1.1. Rodzinna piecza zastępcza
  - 1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza
  - 1.3. Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków zastępczych form opieki
2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
3. Cele programu i zadania do realizacji
4. Zakładane rezultaty realizacji programu
5. Limity rodzin zastępczych zawodowych.
6. Zagrozenia dla realizacji działań ujętych w programie.
7. Źródła finansowania
8. Realizatorzy programu
9. Sposób monitorowania Programu

## Wstęp

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 180 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczą zastępczą zapewnia:

- 1) Realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) Przygotowanie dziecka do:
  - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
  - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
  - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych,
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

Pieczą zastępczą sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej,
- 2) instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza:
  - a) spokrewniona,
  - b) niezawodowa,
  - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- 2) rodzinny dom dziecka.

Zasadniczy podział dokonany przez ustawodawcę to podział na rodziny zastępcze oraz podział na rodzinne domy dziecka. Zarówno jedną, jak i drugą formę rodzinnej pieczy zastępczej mogą sprawować małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim. Rodzinę zastępczą **spokrewnioną** tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący

wstępni lub rodzeństwem dziecka. W przypadku wstępnych w zasadzie wchodzi w grę tylko dziadkowie dziecka. Z uwagi na konieczność zapewnienia dziecku całodobowej opieki i wychowania przez rodziców zastępczych raczej trudno wyobrazić sobie by rodzicami zastępczymi mogli być dalsi wstępni. Rodziną zastępczą spokrewnioną z dzieckiem nie może być np. wujostwo dziecka, pomimo niewątpliwie bliskiej więzi pokrewieństwa. Takie uregulowanie wynikało z potrzeby bliższego powiązania sprawowania funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej z regulacjami dotyczącymi obowiązku alimentacyjnego – konsekwencją jest zaś zagwarantowanie rodzinie zastępczej spokrewnionej mniejszych środków na pokrycie kosztów utrzymania dziecka pozostającego w pieczy. Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie.

## **1. Charakterystyka pieczy zastępczej na terenie powiatu waleckiego**

### **1.1 Rodzinna piecza zastępcza**

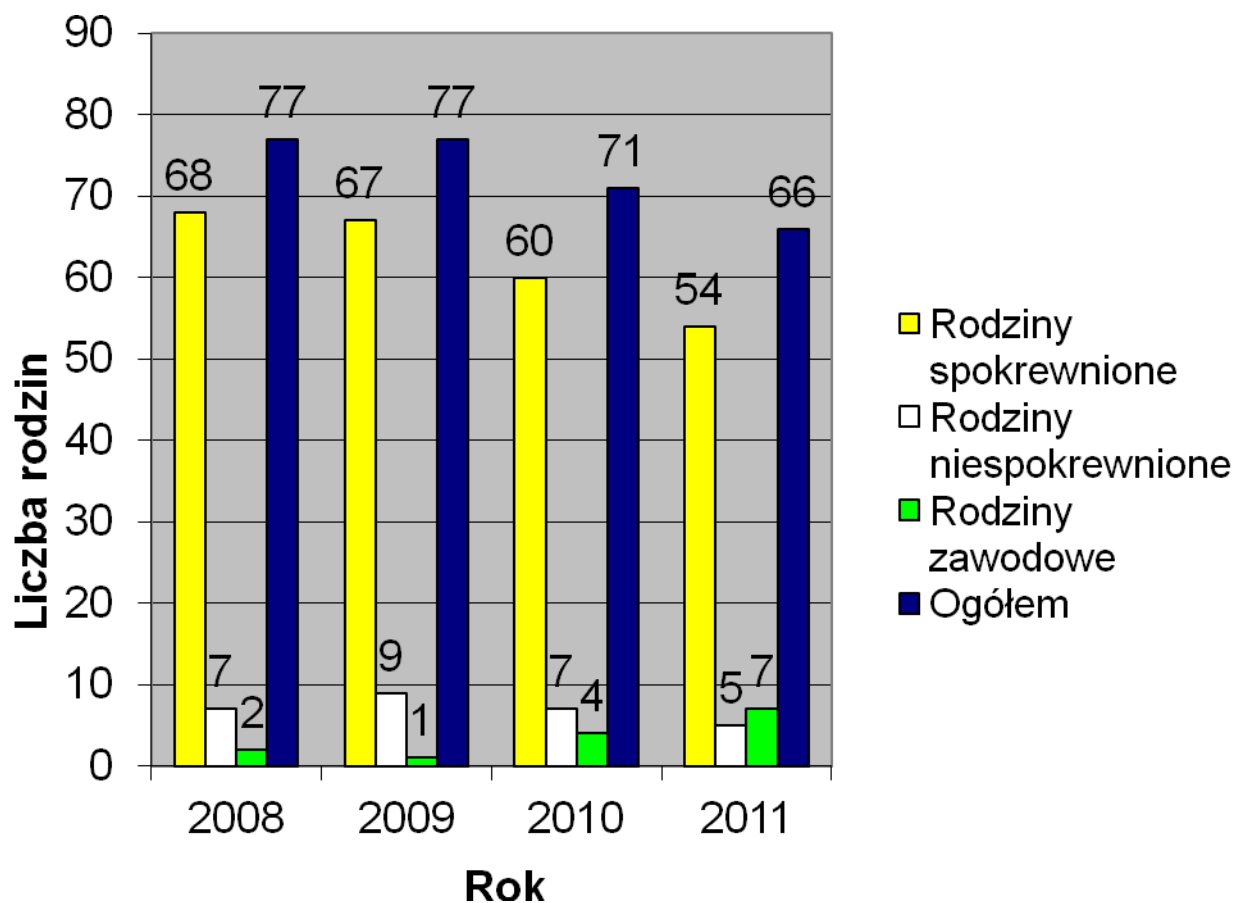
Dzieci częściowo bądź całkowicie pozbawione opieki rodzicielskiej umieszczane są w rodzinach zastępczych bądź w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. W pierwszej kolejności podejmowane są starania, aby dziecko umieścić w rodzinie zastępczej, a dopiero wówczas, gdy nie ma kandydatów na rodziców zastępczych dla danego dziecka, umieszczane jest ono w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Na terenie powiatu waleckiego w 2011 r. zastępczą formą opieki i wychowania objętych było **163** dzieci, umieszczonych w **106** rodzinach zastępczych mieszkających na terenie powiatu waleckiego.

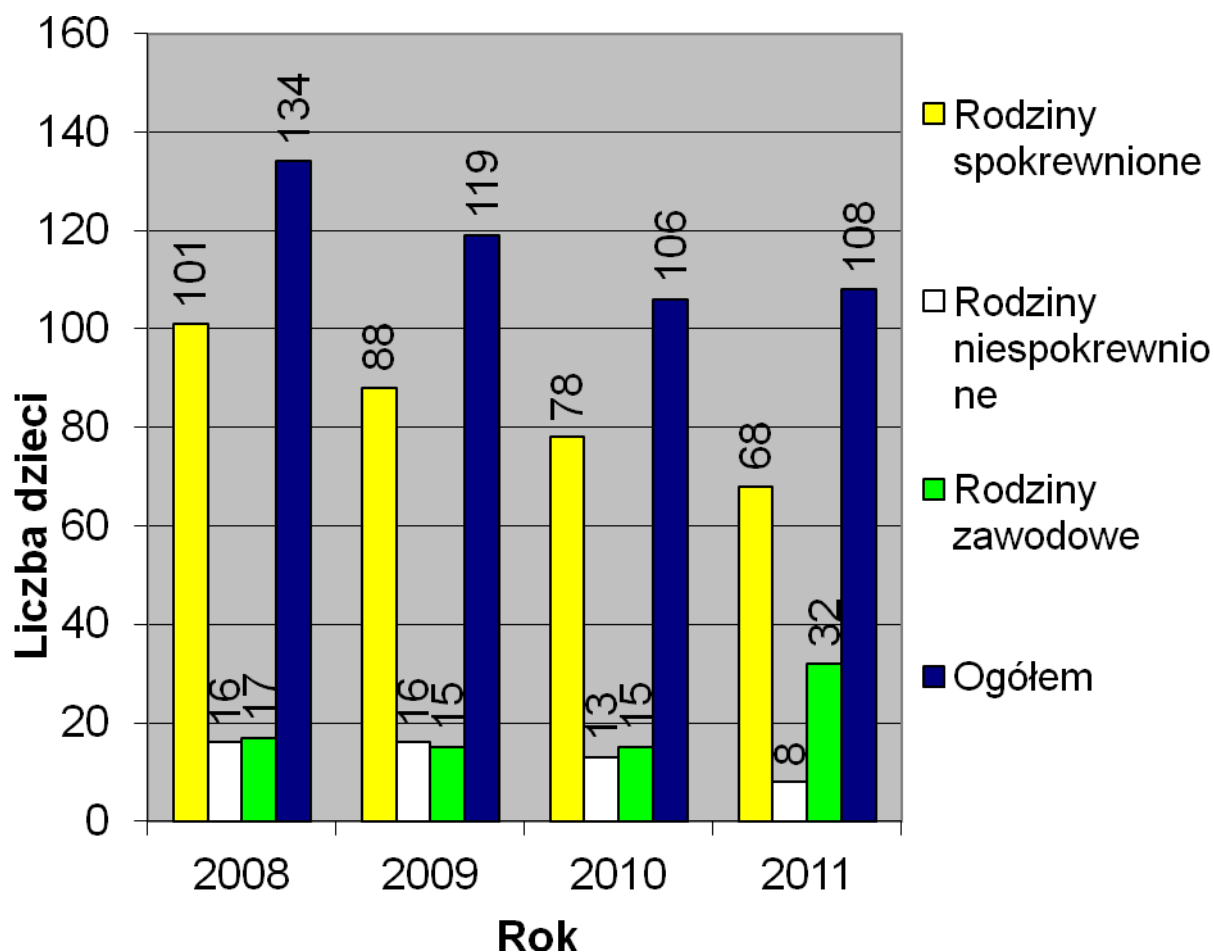
Na 106 rodzin zastępczych składało się:

- 1) **74** rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem, w których wychowywało się w nich łącznie **89** podopiecznych,
- 2) **25** rodzin niespokrewnionych, w których opiekę znalazło **43** dzieci,
- 3) **7** rodzin zawodowych, w których opiekę znalazło **31** dzieci.

Wykres 1. Rodziny zastępcze w podziale na spokrewnione, niespokrewnione i zawodowe w 2011 roku



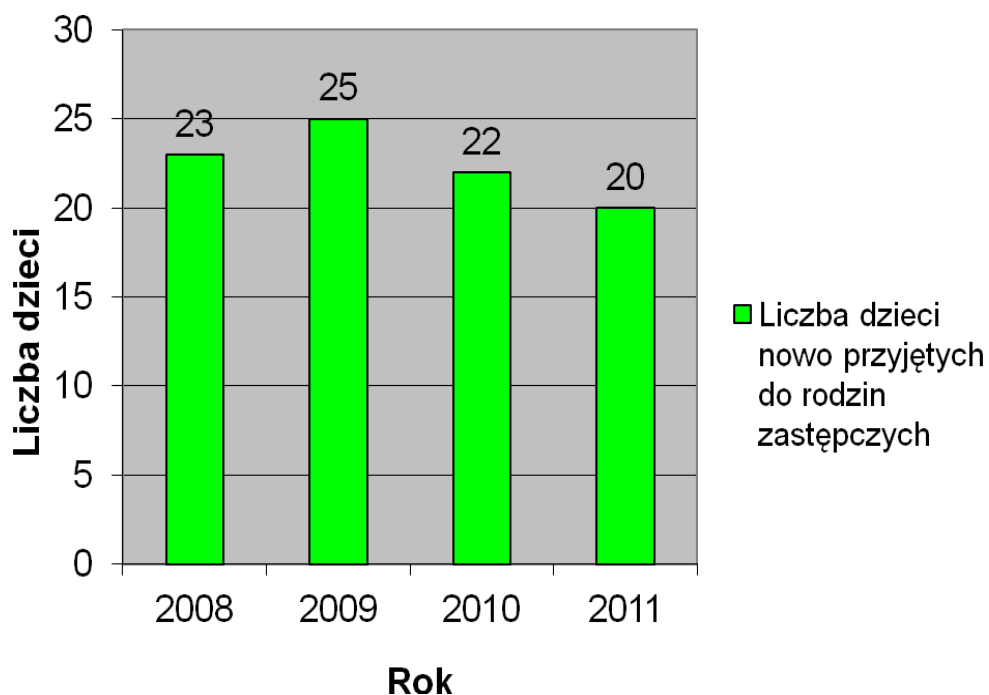
**Wykres 2. Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych typach rodzin zastępczych w latach 2008 – 2011**



Ponadto 11 dzieci pochodzących z powiatu wałęckiego przebywało w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów.

Liczba dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej cały czas wzrasta, dlatego też czynimy starania aby rozwijała się sieć rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.

**Wykres 3. Liczba dzieci nowo przyjętych do rodzin zastępczych w latach 2008 -2011**



W rozbiciu na typy rodzin przeważającą część stanowią rodziny spokrewnione, które sprawują opiekę nad jednym dzieckiem. Rodziny zastępcze funkcjonują na terenie wszystkich gmin powiatu wałęckiego. Najwięcej rodzin zastępczych, w tym również zawodowych jest w najbardziej licznych gminach powiatu, tj. w Gminie Miejskiej Wałcz. Poniżej przedstawiamy szczegółowe dane na temat liczby rodzin zastępczych w rozbiciu na poszczególne gminy powiatu wałęckiego.

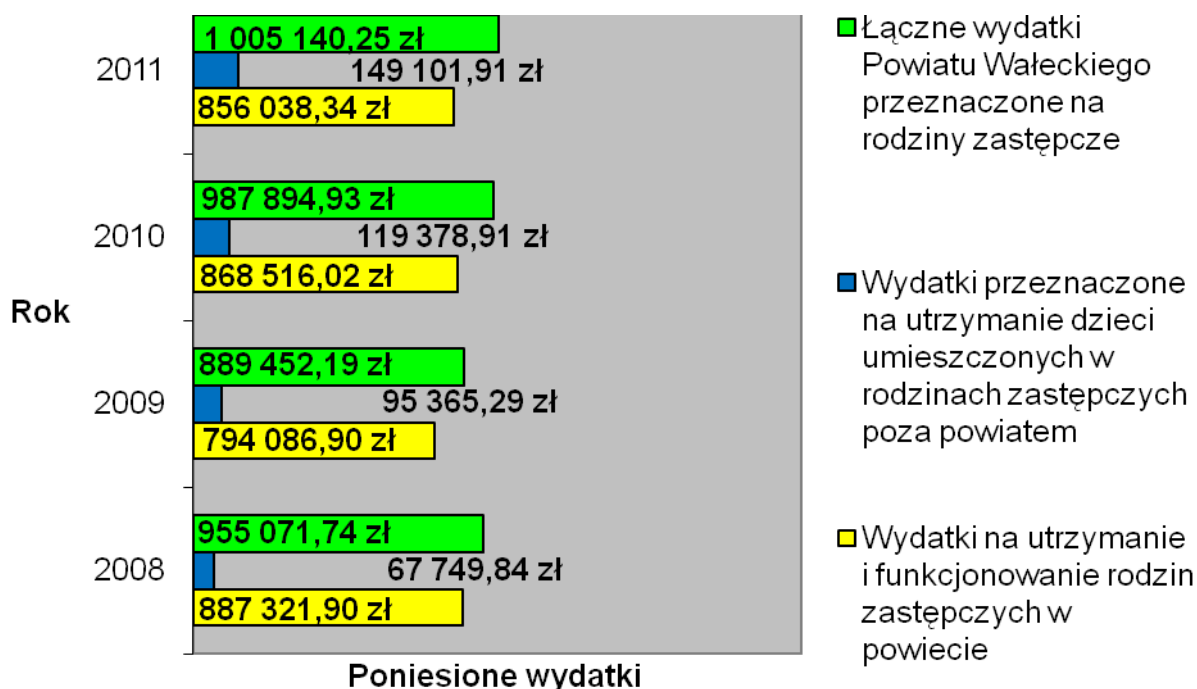
**Tabela 3. Rodziny zastępcze oraz liczba dzieci w rodzinach zastępczych w podziale na gminy funkcjonujące w powiecie wałęckim w latach 2008 -2011**

Liczba rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych w powiecie krapkowickim																					
Wyszczególnienie		GMINA WIEJSKA WAŁCZ				GMINA MIEJSKA WAŁCZ				GMINA CZŁOPA				GMINA TUCZNO				GMINA MIROŚLAWIE C			
Rok		2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
OGÓŁEM RODZINY ZASTĘPCZE	Liczba rodzin	12	14	12	15	46	45	40	33	10	10	8	9	4	3	5	4	5	5	6	5
	Liczba dzieci	23	19	18	17	78	73	58	62	21	17	14	13	6	4	7	4	6	6	9	12

Rodzinie zastępczej udziela się pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Wysokość miesięcznej pomocy pieniężnej, do końca grudnia 2011r. uzależniona była między innymi od wieku dziecka, stanu zdrowia dziecka oraz od stopnia pokrewieństwa z rodzicami zastępczymi. Była to pomoc określane mianem „na częściowe pokrycie kosztów utrzymania” Natomiast od 1 stycznia 2012 r. wysokość pomocy uzależniona jest od typu rodziny zastępczej. W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej świadczenie określane „na pokrycie kosztów utrzymania” wypłacane jest w wysokości nie mniej niż 660 zł miesięcznie, natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka świadczenie wynosi nie mniej niż 1 000 zł miesięcznie. Zawodowe rodziny zastępcze otrzymują dodatkowo miesięczne wynagrodzenie w wysokości nie niższej niż 2 000 zł. Funkcjonujące na terenie naszego powiatu zawodowe rodziny zastępcze otrzymują wynagrodzenie w wysokości od 2 000 zł do 2 600 zł brutto (rodziny zawodowe 2 000 zł brutto a rodzina zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego 2 600 zł brutto.) Finansowanie zadań z zakresu pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej do końca 2011r. należało do zadań własnych powiatu. Od 01.01.2012r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

**Wykres 4. Koszty utrzymania rodzin zastępczych oraz usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych ponoszone przez Powiat Wałecki w latach 2008 – 2011**

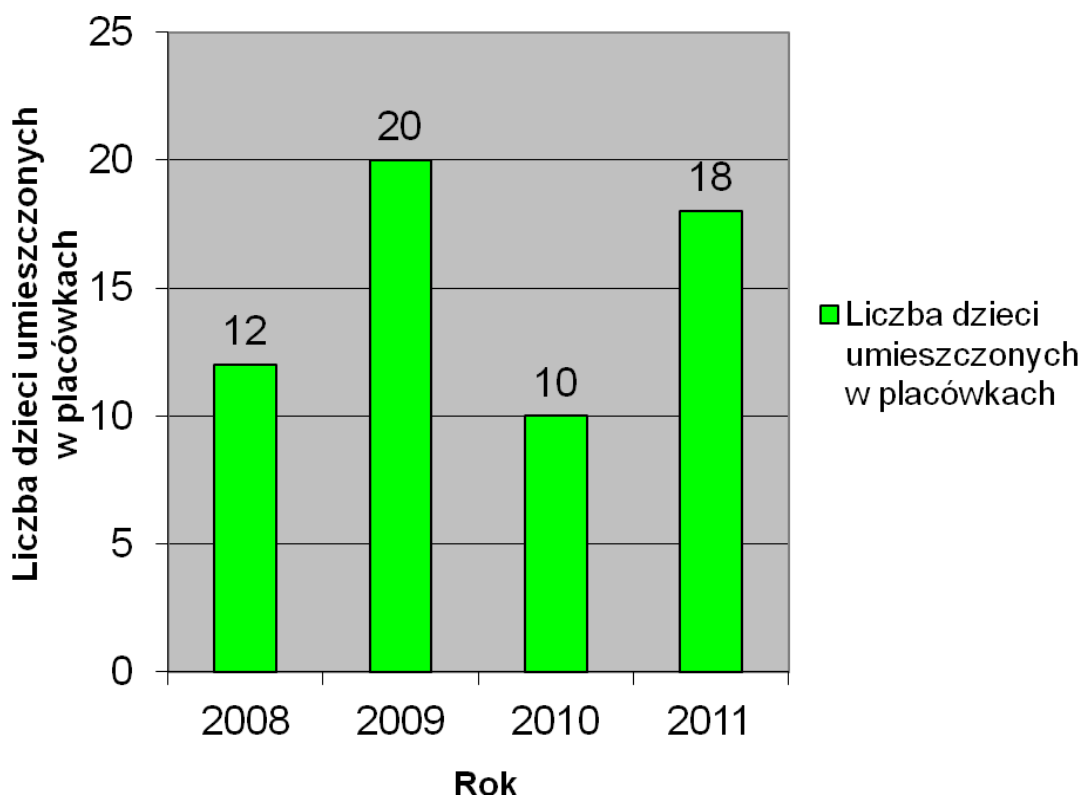


## 1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W związku z tym, że na terenie powiatu wałeckiego nie ma całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych, dzieci z naszego powiatu umieszczane są w placówkach na terenie nie tylko innych powiatów, ale i województw.

Powiat posiadający placówkę w pierwszej kolejności umieszcza w niej dzieci pochodzące ze swojego terenu, a dopiero w przypadku wolnych miejsc – dzieci z innych powiatów. Dzieci umieszczane są w placówkach bardzo odległych od miejsca zamieszkania – np. ze względu na brak miejsc w placówkach bliższych lub specyfikę tych placówek, co znacznie utrudnia pracę z rodziną biologiczną w kierunku powrotu dziecka do domu rodzinnego.

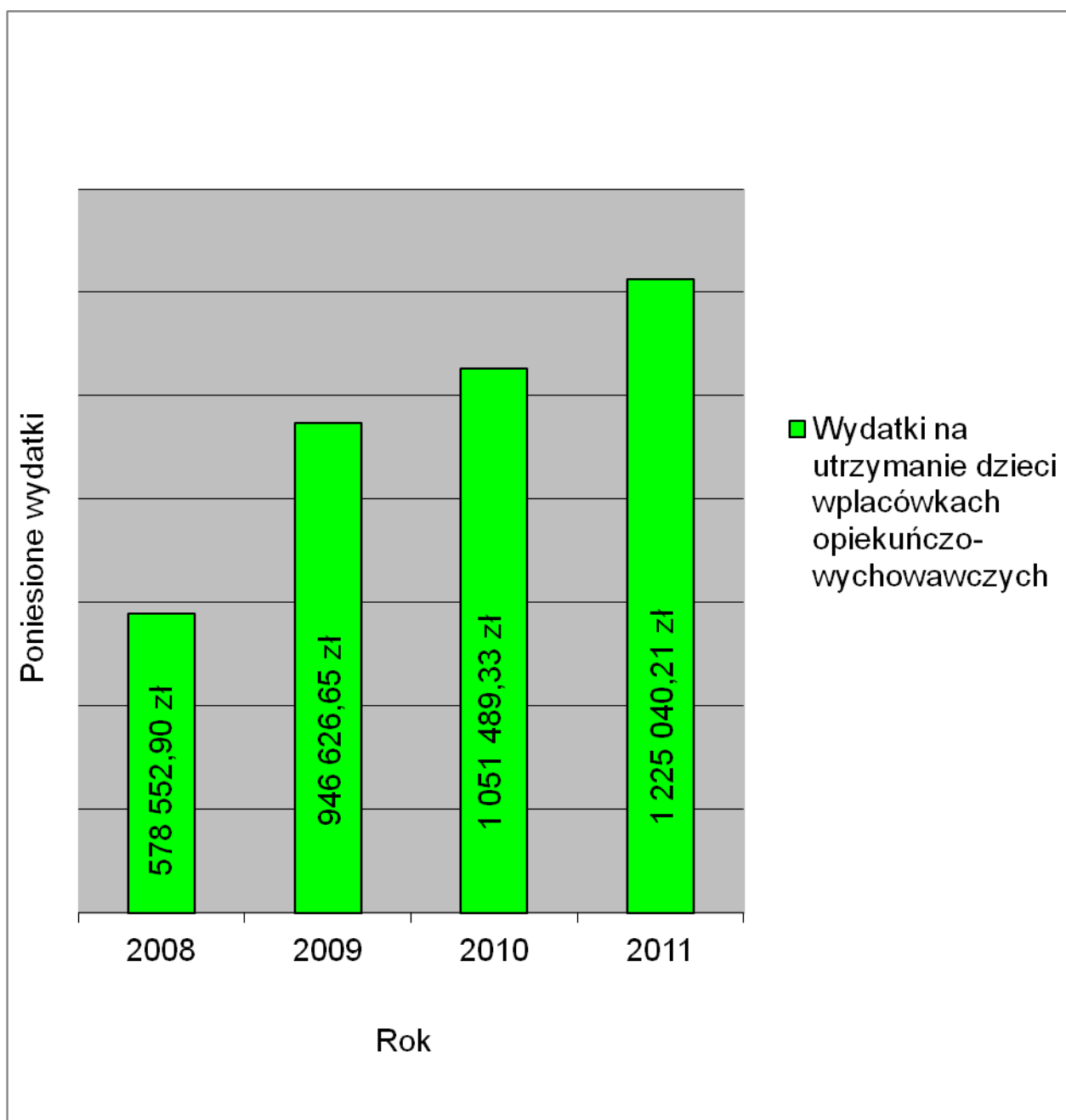
**Wykres 5. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w latach 2008 – 2011**



Miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej w 2011 r. wynosił od 1 835 zł w Rodzinnym Domu Dziecka w Okonku (Powiat Złotowski) do 7 058,51 zł w Domu Dziecka w Gdańsku. Z tego tytułu w 2011 r. powiat wałecki poniósł wydatki w łącznej wysokości **1 225 040, 21 zł**.

Poniżej przedstawiamy jak kształtowały się wydatki na utrzymanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na przełomie czterech ostatnich lat.

**Tabela 6. Koszty utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych**



Z powyższych danych wynika, że przeciętne koszty utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z roku na rok wzrastają. W ciągu czterech ostatnich lat koszty te zwiększyły się o ponad 100%. Wydatki poniesione przez powiat wałecki na utrzymanie dzieci w placówkach w 2011 są wyższe od budżetu niejednej placówki, co w efekcie przyczynia się do tego, że utrzymujemy jednostki organizacyjne funkcjonujące na terenie innych powiatów. Jako powiat, który nie posiada swojej własnej placówki ponosimy koszty utrzymania swoich dzieci, w takiej wysokości, jaką inne powiaty ogłaszają w Dzienniku Urzędowym. Tak naprawdę nie mamy

wpływu na wydatki ustalone przez inne powiaty a co za tym idzie nie możemy wpłynąć na żadne oszczędności w tym zakresie.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że z roku na rok zwiększa się liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Aktualnie dzieci, które przebywają w placówkach opiekuńczo – wychowawczych stanowią liczne rodzeństwa, są w wieku dorastania lub są dziećmi niepełnosprawnymi, w związku z czym znalezienie dla nich kandydatów na rodziców zastępczych, a tym bardziej adopcyjnych jest bardzo trudne, a wręcz niemożliwe. Dlatego też w naszej ocenie zasadnym jest utworzenie na terenie powiatu waleckiego placówki opiekuńczo – wychowawczej, która zapewniłaby opiekę i wychowanie dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki swoich rodziców. Posiadanie takiej placówki jest wskazane nie tylko ze względów ekonomicznych ale również ze względu na większe możliwości pracy z rodziną biologiczną w kierunku powrotu dzieci do domu rodzinnego.

### **Realizowane programy wspierające i promujące rodzicielstwo zastępcze**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałcu poszukuje różnych możliwości wspierania rodzin zastępczych oraz podejmuje działania promujące rodzicielstwo zastępcze.

Zapewnione wsparcie (grupowe oraz indywidualne) przyczyniło się do poszerzenia wiedzy i doskonalenia umiejętności wychowawczych rodziców zastępczych oraz pozyskania niezbędnej pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z opieką nad dziećmi.

### **1.3. Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków zastępczych form opieki**

Pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, zakłady poprawcze oraz rodziny zastępcze, przysługuje pomoc pieniężna na kontynuację nauki (dla osób znajdujących się w przedziale wiekowym 18 – 25 lat, które kontynuują naukę w różnych typach szkół) oraz pomoc na usamodzielnienie w formie pieniężnej i na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

W powiecie waleckim w 2011 r. pomoc w procesie usamodzielnienia udzielana była 17 pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze, oraz 24 pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze.

Tabela 7 przedstawia ilość usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających zarówno rodziny zastępcze, jak i placówki opiekuńczo wychowawcze.

**Tabela 7. Liczba usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki w latach 2008 – 2011**

<b>LICZBA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW OPUSZCZAJĄCYCH ZASTĘPCZE FORMY OPIEKI KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY PIENIĘŻNEJ</b>								
	2008		2009		2010		2011	
Rok	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo - wychowawcze	rodziny zastępcze
pomoc na kontynuowanie nauki	9	42	8	44	8	50	11	39
pomoc na usamodzielnienie	2	8	4	7	12	19	4	21
pomoc na zagospodarowanie	2	3	1	7	7	24	9	26

## **2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.**

Do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego;

- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
  - a) grup wsparcia,
  - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) prowadzenie rejestru danych o osobach:
  - a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
  - b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12) finansowanie:
  - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
  - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
  - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego;
- 13) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (który stosowany jest w urzędach administracji publicznej realizujących zadania w zakresie określonym w ustawie, stanowią integralne części systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych);

- 14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia opłatności.

### **3. Cele programu i zadania do realizacji**

Jako główny cel realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie wałęckim założony został rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz utworzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej.

#### **Cele szczegółowe Programu:**

1. Rozwój istniejącego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ograniczającego skutki nieprawidłowego sprawowania władzy rodzicielskiej oraz zapobiegającego umieszczaniu dzieci w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej.
2. Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym.
3. Realizacja działań prowadzących do utworzenia na terenie powiatu wałęckiego placówki opiekuńczo-wychowawczej.
4. Intensyfikacja działań zmierzających do zwiększenia liczby rodzin zastępczych w powiecie wałęckim.
5. Realizacja działań zmierzających do zapewnienia usamodzielniającym się wychowankom wszechstronnego wsparcia.

<b>Lp.</b>	<b>Zadanie</b>	<b>Termin realizacji</b>	<b>Planowany efekt</b>	<b>Metody oceny</b>	<b>Realizatorzy</b>
<b>1</b>	Monitorowanie środowiska lokalnego oraz współpraca instytucji mająca na celu wczesne diagnozowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	Praca ciągła	Wczesne rozpoczęcie pracy z rodziną przeżywającą trudności.	Ilościowa	Ośrodki pomocy społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, kuratorzy sądowi, placówki oświatowe i edukacyjne, Policja, służba zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
<b>2</b>	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia (w tym materialnego, w postaci poradnictwa i/lub objęcia opieką specjalistów)	Praca ciągła	Wyjście rodziny z sytuacji kryzysowej i uniknięcie umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną.	Ilościowa	Ośrodki Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Punkt Konsultacyjny i Interwencji Kryzysowej, kuratorzy sądowi, służba zdrowia, placówki oświatowe i edukacyjne, zespoły interdyscyplinarne.
<b>3</b>	Współpraca instytucji przy rozwiązywaniu problemów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	Praca ciągła	Koordinacja działań i wymiana informacji w celu skuteczniejszego działania.	Jakościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne, wolontariusze, kuratorzy sądowi, Policja, służba zdrowia, placówki oświatowe i edukacyjne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
<b>4</b>	Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym w wypełnianiu ich funkcji poprzez zwiększenie dostępu do poradnictwa i specjalistów	Praca ciągła	Poprawa jakości funkcjonowania rodzin zastępczych	Jakościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, służba zdrowia, placówki oświatowe i edukacyjne.

<b>5</b>	Zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do rzetelnej i aktualnej informacji o możliwościach udzielenia wsparcia ze strony instytucji i specjalistów.	Praca ciągła	Pełniejsze korzystanie z oferty wsparcia skierowanej do rodzin zastępczych.	Jakościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, kuratorzy sądowi, placówki oświatowe i edukacyjne, zespoły interdyscyplinarne.
<b>6</b>	Utworzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych	Rok 2013	Integracja rodzin zastępczych, wymiana doświadczeń, wzajemne wsparcie w celu poprawy jakości funkcjonowania rodzin zastępczych.	Ilościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
<b>7</b>	Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na różnorodne formy wspierania rodzin zastępczych i biologicznych.	Praca ciągła	Zwiększenie oferty działań wspierających rodziny biologiczne i zastępcze.	Ilościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, placówki oświatowe i edukacyjne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
<b>8</b>	Przygotowywanie informacji dla Rady Powiatu w Wałczu o skutkach i konsekwencjach umieszczania dzieci poza powiatem.	Styczeń 2013, 2014,	Pełna wiedza Rady Powiatu na temat dzieci umieszczonych poza powiatem.	Jakościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
<b>9</b>	Przygotowanie projektu uchwały w sprawie utworzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu wałeckiego.	Rok 2013	Utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu wałeckiego	Ilościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Biuro Obsługi Rady Powiatu Wałeckiego
<b>10</b>	Propagowanie rodzinnych form pieczy zastępczej.	Praca ciągła	Szersza wiedza środowiska lokalnego na temat funkcjonowania rodzin zastępczych.	Jakościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

<b>11</b>	Monitorowanie środowiska lokalnego oraz współpraca instytucji w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze.	Praca ciągła	Zwiększenie liczby kandydatów na rodziny zastępcze.	Ilościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, placówki oświatowe i edukacyjne, kuratorzy sądowi, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, służba zdrowia.
<b>12</b>	Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze	Praca ciągła	Zwiększenie liczby przeszkolonych kandydatów na rodziny zastępcze.	Ilościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
<b>13</b>	Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych	2013 - 2015	Zapewnienie profesjonalnej opieki dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki ze strony rodziny biologicznej.	Ilościowa	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
<b>14</b>	Objęcie wsparciem usamodzielnianych wychowanków rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej.	Praca ciągła	Przygotowanie wychowanków do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie i środowisku.	Jakościowa	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki oświatowe i edukacyjne, wolontariusze.
<b>15</b>	Tworzenie mieszkań chronionych dla usamodzielnianych wychowanków rodzinnych lub instytucjonalnych form pieczy zastępczej.	2013 - 2015	Nabycie przez wychowanków umiejętności samodzielnego gospodarowania środkami finansowymi, odpowiedzialności i obowiązkowości.	Ilościowa	Gminy z terenu Powiatu Wałeckiego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki pomocy społecznej.

#### 4. Zakładane rezultaty realizacji programu

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodzinne,
2. Postrzeganie rodzin zastępczych jako „wspierających” system pomocy społecznej,
3. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka,
4. Diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka,
5. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych,
6. Poszerzenie bazy instytucjonalnej poprzez utworzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej.
7. Wzrost liczby dzieci powracających do rodzin naturalnych.
8. Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą oraz rodzin dysfunkcyjnych
9. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających zastępcze formy opieki.

#### 5. Limity rodzin zastępczych zawodowych na lata 2013 -2015

Zadania do realizacji	Rok		
	2013	2014	2015
Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych	8	9	10

#### 6. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w Programie

1. Niewystarczająca ilość środków finansowych przeznaczonych na rozwój pieczy zastępczej,
2. Niewystarczająca liczba kandydatów na pełnienie funkcji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka,
3. Brak kandydatów na przyjęcie do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków,
4. Brak współpracy ze strony naturalnych rodziców w celu powrotu dziecka do rodziny,
5. Utrudnianie przez naturalnych rodziców procesu przysposobienia dziecka,
6. Długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka,

7. Brak współpracy usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki w procesie usamodzielnienia (nierealizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia).

## **8. Źródła finansowania**

Działania zawarte w Powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej finansowane będą ze środków własnych powiatu, samorządów miast i gmin powiatu wałęckiego oraz dotacji celowych i środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

## **9. Realizatorzy programu**

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu,
2. Starostwo Powiatowe w Wałczu,
3. Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Wałczu
4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
5. Służba zdrowia,
6. Placówki oświatowe,
7. Urzędy Miast i Gmin z terenu powiatu wałęckiego.
8. Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu gmin powiatu wałęckiego.

## **10. Sposób monitorowania Programu**

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu.

Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wałęckim na lata 2013–2015 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu. Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.